

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

2 maart 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de objectiviteit en non-discriminatie in de berichtgeving van de zender TV Brussel en het weekblad Brussel Deze Week ten aanzien van het Vlaams Blok

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de "Billijke Vergoeding" bij de organisatie van fuiven

Vraag om uitleg van de heer Felix Strackx tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de politieke vorming die wordt verstrekt door instellingen voor Volksontwikkeling

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 2 maart 2000

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.33 uur.*

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de objectiviteit en non-discriminatie in de berichtgeving van de zender TV-Brussel en het weekblad Brussel Deze Week ten aanzien van het Vlaams Blok

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Lootens-Stael tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de objectiviteit en non-discriminatie in de berichtgeving van de zender TV-Brussel en het weekblad Brussel Deze Week ten aanzien van het Vlaams Blok.

De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Het gaat hier om drie gelijklopende verhalen. Ik zal proberen ze samen te brengen in een enkele interpellatie.

Mijnheer de minister, de Vlaamse regering en het college van de VGC voeren sedert een aantal jaren een communicatiestrategie in Brussel. De belangrijkste instrumenten van deze strategie zijn TV-Brussel voor de audio-visuele media, en Brussel Deze Week en Tram 81 voor de geschreven pers. Aangezien deze media in een overheidsstrategie passen en hun werking in hoofdzaak met overheids gelden realiseren, is het minste wat men van deze media mag verwachten toch een bepaalde objectiviteit en een onthouding van discriminatie ten aanzien van politieke partijen, en ideologische en filosofische stekkingen. De realiteit wijst echter uit dat dit hoegenaamd niet het geval is. Deze media worden systematisch en doelbewust misbruikt om één welbepaalde partij dood te zwijgen

en door de modder te sleuren als men daar een aanleiding voor meent te ontwaren.

Inzake TV-Brussel wil ik naar drie feiten verwijzen die symptomatisch zijn voor de aanpak van deze zender. In het tijdschrift 'Le Journal du Mardi' van 7 tot 13 september 1999 deed de directeur-hoofdredacteur van TV-Brussel een aantal uitspraken die de trend schetsen. Ik citeer : 'Wij hebben meerdere keren een vertegenwoordiger van het Vlaams Blok uitgenodigd, maar in tegenstelling tot wat andere Vlaamse zenders doen, hebben wij ons zo georganiseerd dat het Vlaams Blok niet over een vrije tribune beschikt. Vermits hun tactiek erin bestond Franstalige kiezers te winnen, hebben wij beslist de heer Demol datgene te laten zeggen wat de Frans taligen niet graag horen.'

Dit interview werd met andere woorden georkestreerd en georganiseerd. Dezelfde spreker geeft in hetzelfde interview overigens toe dat hij en zijn medewerkers de interviewer hadden klaargestoomd om het Vlaams Blok in een slecht daglicht te stellen. Ook op de open adviesraad van TV-Brussel van 30 september 1999 heeft de directeur-hoofdredacteur duidelijk gezegd dat het er voor hem en zijn ploeg op aankomt het Vlaams Blok zoveel mogelijk schade te berokkenen.

Op dinsdag 25 januari laatstleden heeft de Louis-Paul Boonkring een debatavond over media en verrechtsing gehouden. Het gezelschap werd daar onder andere vergast op de mediastrategie van TV-Brussel ten aanzien van het Vlaams Blok voor de komende gemeenteraadsverkiezingen. De vertegenwoordiger van TV-Brussel heeft daar onder meer verklaard dat ze het Vlaams Blok niet kunnen doodzwijgen, maar dat hun berichtgeving wel heel selectief zou zijn. Een betoging bijvoorbeeld is enkel de moeite als er ook tegenbetogers zijn of als er klappen vallen. Een persconferentie of -mededeling van het Vlaams Blok is voor hen daarentegen helemaal oninteressant. Het komt er volgens TV-

Lootens-Stael

Brussel op aan om het Vlaams Blok enkel vanuit een negatieve invalshoek te belichten.

Deze drie voorbeelden zijn niet de allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie van twee leidende figuren van deze zender. Ze zijn kenmerkend voor het hele redactiewerk van TV-Brussel, en ze vinden dan ook hun bevestiging in de feiten. We hebben de moeite gedaan om een systematisch onderzoek te verrichten voor de periode juli tot december 1999. We hebben dit onderzoek verricht op basis van de dagelijkse persoverzichten van Auxipress. Dit agentschap geeft dagelijks een overzicht van de diverse items die op de verschillende televisiezenders aan bod komen.

Dit onderzoek leert ons dat TV-Brussel in feite nog verder gaat dan het systematisch censureren van de berichtgeving over de oppositie. Deze zender boycot de oppositie in de VGC volledig. Ik zal dit aantonen aan de hand van wat cijfermateriaal. Het Vlaams Blok vertegenwoordigt 31 percent van de Vlaamse Brusselse kiezers, en toch werden de mandatarissen van deze partij tijdens dit half jaar bij slechts 5 percent van de vraaggesprekken van Brusselse Vlaamse politici betrokken.

Deze wanverhouding valt niet te verklaren op objectieve gronden. Men kan de oppositie alleszins geen gebrek aan activiteit in de schoenen schuiven. De mandatarissen van de oppositie hebben bijna 37 percent van de initiatieven in de VGC en in de commissies voor hun rekening genomen. Ze mogen zelfs meer dan 40 percent van de interventies op hun rekening schrijven.

Ik wil hier uiteraard niet pleiten voor een nauwkeurige afweging van de berichtgeving over de verschillende partijen en van het aantal keren dat vertegenwoordigers van de verschillende partijen aan het woord mogen komen, maar zekere verhoudingen moeten toch in acht worden genomen. Deze verhoudingen zijn bij TV-Brussel totaal zoek. De oorzaak hiervan schuilt niet in objectieve factoren, maar in de bewuste intentie van TV-Brussel om een bepaalde partij uit te sluiten.

Een dergelijke gang van zaken is in strijd met de wettelijke verplichtingen van TV-Brussel.

Artikel 53, lid 9 van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie van 25 januari 1995 zegt namelijk dat 'de journaals moeten beantwoorden aan gangbare normen inzake journalistieke deontologie met waarborgen voor

onpartijdigheid en redactionele onafhankelijkheid, zoals vastgelegd in een redactiestatuut.' Lid 14 van hetzelfde artikel stelt dat 'in de programma's en programmaopbouw elke vorm van discriminatie dient te worden geweerd.'

Net als zijn voorgangers zal de minister me straks waarschijnlijk naar de geschillenraad doorverwijzen. Indien men in een uitzending van TV-Brussel onheus meent te zijn behandeld, kan men hier inderdaad klacht indienen. Het Vlaams Blok heeft reeds enkele malen van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. We wachten momenteel op de uitspraken van deze raad, die hiermee overigens zijn geloofwaardigheid en neutraliteit zal moeten bewijzen. We hebben tot nog toe immers louter sterke en gefundeerde klachten ingediend.

Een verwijzing naar de geschillenraad voldoet in dit geval echter niet. Wij klagen hier geen specifieke uitzending aan, maar het systematisch beleid van TV-Brussel. De geschillenraad is voor dit laatste niet bevoegd. Ik zou het dus appreciëren mocht de minister zich in zijn antwoord niet achter de geschillenraad of de mediaraad verschuilen.

Dezelfde vaststellingen gelden ook voor Brussel Deze Week en voor Tram 81. Hetzelfde systematisch onderzoek toont aan dat in de periode van juli 1999 tot december 1999 de Brusselse oppositie slechts in één vraaggesprek of artikel aan bod is gekomen. De meerderheid is echter bij maar liefst 19 vraaggesprekken of artikels betrokken. Dit betekent dat een partij die 30 percent van de Vlaams-Brusselse kiezers vertegenwoordigt slechts in 5 percent van de vraaggesprekken aan het woord is gekomen.

Er is bovendien gedurende diezelfde periode geen enkele foto van vertegenwoordigers van de oppositie gepubliceerd, terwijl vertegenwoordigers van de meerderheid tienmaal aan bod zijn gekomen met vaak opmerkelijk grote foto's. Zo herinner ik me een partijgenoot van u, mijnheer de minister, die daar als een ware popster werd afgebeeld.

Minister Bert Anciaux : U hebt het waarschijnlijk over mij.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Neen, u was het ditmaal niet.

Er leeft wel degelijk een ware wanverhouding bij Brussel Deze Week. In tegenstelling tot TV-Brussel zijn BDW en Tram 81 bij mijn weten echter niet decretaal aan enige verplichting inzake objectiviteit onderworpen. Er bestaat trouwens ook geen

Lootens-Stael

instantie waar men klacht kan neerleggen indien men zich door een publicatie van de overheid onheus behandeld voelt.

Dit is echt een gemis. Men staat momenteel vrij machteloos tegenover de vastgestelde misbruiken van de redacties van deze bladen. Het verdient dus aanbeveling, mijnheer de minister, op dat vlak decreetgevend op te treden teneinde zekere waarborgen te verkrijgen inzake journalistieke deontologie en objectiviteit. Van met overheidsgelden uitgegeven bladen mag dit absoluut worden verwacht.

Mijnheer de minister, de misbruiken die wij hier hebben vastgesteld zijn zeer ernstig in het licht van de toekomst van onze democratische rechtsstaat. Door hun beleid dragen TV-Brussel, Brussel Deze Week en Tram 81 immers actief bij tot het vermoorden van de democratie in Brussel, en prostitueren zij zich respectievelijk als een regimezender en een regimepers zoals we die in Rusland of Servië kennen.

Ik verklaar mij nader. Zoals u weet, is het Vlaams Blok de enige Vlaamse oppositiepartij in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en is mijn partij veruit de grootste Vlaamse partij. Welnu, een democratie wordt fundamenteel gekenmerkt door een waaier van opinies en politieke programma's waaruit de burger een keuze moet kunnen maken. Zonder keuzemogelijkheid voor de burger, is er ook geen democratie. U weet even goed als ik dat zich momenteel in Brussel fundamenteel slechts twee keuzes aan de burger aandienen : het programma van de traditionele partijen, die ongeveer allemaal hetzelfde willen en zeggen en waar alleen maar nuances verschillen tussen bestaan, en het Vlaams Blok. Door objectieve informatie en informatie tout court over het Vlaams Blok aan de Brussels-Vlaamse kijkers en lezers te onthouden, verschraken TV-Brussel en BDW met andere woorden welbewust het politieke aanbod tot één keuzemogelijkheid en vermoorden zij eigenlijk de democratie.

Ook op een ander vlak geldt deze vaststelling. Zoals u weet, maakt het spel tussen meerderheid en oppositie fundamenteel deel uit van een parlementaire democratie. De meerderheid bestuurt, de minderheid controleert. De oppositie biedt bovendien de burgers een alternatief bestuursmodel aan indien de zittende meerderheid niet meer voldoet. Zo hoort het althans in theorie. Ook hier stellen wij vast dat TV-Brussel en BDW bewust meewerken aan het monddood maken van de oppositie, en dus aan het in het zadel houden van de meerder-

heid. Voor een parlementaire democratie is zo iets moordend.

Met deze vaststellingen sta ik niet alleen. Ik wens te verwijzen naar het laatste nummer van het links-flamingante blad Meervoud, de minister welbekend. Dit blad is geen sympathisant van het Vlaams Blok, en dus een onverdachte bron. Op pagina 13 staat een stuk met de titel "Brussel Deze Week ondermijnt de democratie". In dit artikel wordt gereageerd op het smerige stukje dat hoofdredacteur Volckaerts in de uitgave van BDW van 26 januari had geschreven over de parlementaire werkzaamheden van het Vlaams Blok, waarin het Vlaams Blok ervan wordt beschuldigd onbenullige parlementaire vragen te stellen. Wellicht behoort deze interpellatie daar in de ogen van de heer Volckaerts ook toe.

In dit artikel wordt gezegd dat het Vlaams Blok op die manier onze democratische instellingen beschimpt. Voorbeelden worden natuurlijk niet gegeven : ze bestaan gewoon niet. Wij staan dus niet alleen met de mening dat deze regimepers door haar redactioneel beleid de democratie om zeep helpt. Als men het nieuwsbericht-journaal van Mark Grammens erop naleest, loopt men niet zo hoog op met het resultaat.

Overigens stel ik mij de vraag in hoeverre het verantwoord is dat een willekeurig individu als de heer Volckaerts elke week redactionele stukken schrijft met een uitgesproken politieke visie in een blad dat met overheidsgelden wordt bekostigd en dat onder de hele Vlaamse gemeenschap in Brussel wordt verspreid. Dat de heer Volckaerts een uitgesproken politieke mening heeft, is zijn recht ; dat hij deze verkondigt is ook zijn recht, maar niet op kosten van de belastingbetaler.

Acht de minister het verantwoord dat door de overheid gesubsidieerde TV-zenders en bladen een partij, die een derde van de Brusselse Vlamingen vertegenwoordigt, op democratische wijze aan de verkiezingen deelneemt, een democratisch programma heeft en alleen democraten onder zijn verkozenen telt, uit hun berichtgeving weren, behalve indien in negatieve zin over hen bericht kan worden ? Is de minister van mening dat gemeenschapsgelden kunnen aangewend worden om de politieke vertegenwoordiging van meer dan 30 percent van de Brusselse Vlamingen te bestrijden ?

Meent de minister niet dat het communicatiebeleid van de Vlaamse regering te Brussel, waarvan de uitzendingen van TV-Brussel, BDW en Tram 81 deel uitmaken, niet voldoen aan elementaire deon-

Lootens-Stael

tologische regels ? Overweegt de minister maatregelen te nemen tegen deze media teneinde hun plicht tot objectiviteit te garanderen ? Zo ja, welke maatregelen ? Welke maatregelen overweegt de minister op het budgettaire vlak, namelijk wat de subsidiëring van deze media betreft, in zover zij in strijd met de decreetgeving handelen ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, eerst en vooral wens ik te benadrukken dat ik de heer Lootens-Stael helemaal niet aanraad zich tot de geschillenraad of de mediaraad te wenden. Indien dit wel zo zou zijn, zou de schijn bestaan dat ik hem daar op zijn plaats acht.

Het is op zijn minst bedenkelijk, mijnheer Lootens-Stael, dat u de objectiviteit van een bepaald orgaan afmeet in functie van het oordeel dat men over u heeft. Mocht dit de mening van de bevolking vertolken, zou 50 percent van de bevolking totaal geen geloof meer hechten aan het bestaan van een rechtsstaat.

Ten tweede wil ik erop wijzen dat ongeveer 80 percent van de vragen om uitleg van het Vlaams Blok in de verschillende commissies, precies over het Vlaams Blok handelen. De nieuws waarde is dus zeer klein. U moet zich de vraag stellen of dit in het belang is van de bevolking en uw kiezers.

Ten derde spreekt u vaak over democratie en rechtsstaat, en zegt u dat u een alternatief bestuursmodel voorstaat. De democratie en de rechtsstaat worden niet gediend met een voortdurende aanval op de media. De media spelen immers een essentiële rol in beide. Het systematisch aanvallen van de media wijst erop dat u niet lijkt te geloven in diezelfde democratie en rechtsstaat. Als het zo is dat u een alternatief bestuursmodel voorstaat, vraag ik mij af welk democratisch bestuursmodel een alternatief kan zijn voor een democratisch bestuursmodel.

In antwoord op uw concrete interpellatie verwijs ik naar het standpunt dat ik reeds eerder formuleerde naar aanleiding van een vraag van de heer De Mol, over de objectiviteit van Brussel Deze Week. Ik heb duidelijk gezegd dat de stadskrant niet is onderworpen aan het gezag van de overheid. De relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap, en de stadskrant en TV-Brussel berust louter op het toekennen van de ad hoc nominatim-subsidie om de

structurele werking van deze organisaties te ondersteunen.

De Vlaamse Gemeenschap kan als subsidieverstrekker zowel aan de stadskrant als aan TV-Brussel subsidievoorwaarden opleggen en een gedragslijn afspreken, waarbij een objectieve en neutrale berichtgeving centraal staat. De werking van beide organisaties wordt telkens op basis van zowel kwalitatieve als kwantitatieve analyses geëvalueerd. Hierbij kan ik enkel vaststellen dat de vooropgestelde gedragsnormen binnen het concept van de stadskrant en TV-Brussel zeker worden nageleefd.

Brussel Deze Week is een onafhankelijk en volwaardig informatieweekblad. Daarin wordt op een ongebonden en toegankelijke manier bericht over alle politieke, culturele, economische en sociale onderwerpen die te maken hebben met Brussel en zijn bevolking. Het blad heeft een bijzondere aandacht voor de Vlaamse inbreng in Brussel en voor de standpunten die leven binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Wat TV-Brussel betreft, heeft de hoofdredacteur in een telefonisch onderhoud gesteld dat TV-Brussel zeker geen ordewoord handhaaft om het Vlaams Blok in een negatief daglicht te stellen. Verder merkt hij op dat er regelmatig interviews zijn met het Vlaams Blok. Op de debatavond van de Louis-Paul Boonkring sprak de vertegenwoordiger van TV-Brussel uitdrukkelijk in eigen naam. Hij meent ook dat het relaas van de vraagsteller over de avond niet waarheidsgetrouw is. De aangehaalde betoging waarnaar u verwijst, was er eentje van het Front National, en niet van het Vlaams Blok. Misschien is dat ongeveer hetzelfde ? De stelling dat een betoging enkel in het nieuws komt als er klappen aan te pas komen, werd door iemand uit het publiek geponeerd.

Zowel het redactieteam van de Stadskrant als de redactie van TV-Brussel dragen er zorg voor dat hun berichtgeving beantwoordt aan de gangbare normen inzake journalistieke deontologie, met waarborgen voor onpartijdigheid en redactionele onafhankelijkheid. De werkzaamheden van beide redacties zijn in overeenstemming met de erecode van de International Federation of Journalists – de Code van Bordeaux van april 1954 -, met de Verklaring der rechten en plichten van de journalisten van München van 24-25 november 1971 en met respect voor de wettelijke bepalingen terzake.

De redactie van Brussel Deze Week, onder de verantwoordelijkheid van de hoofdredacteur, beslist onafhankelijk over de keuze en de verwerking van

Anciaux

de onderwerpen. Dat staat uitdrukkelijk vermeld in artikel 5 van het redactiestatuut van de VZW De Stadskrant. Voor TV-Brussel gelden dezelfde regels. Ik wil dat benadrukken. Het kwantificeren van de vermelding van bepaalde politieke partijen in journaals doet afbreuk aan artikel 53, lid 9 van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie van 25 januari 1995, en meer bepaald aan de redactionele onafhankelijkheid. Volgens dit artikel is een 'redactionele onafhankelijkheid zoals vastgelegd in een redactiestatuut' vereist. Dit betekent dat de redactie zelf beslist welke onderwerpen nieuwswaarde hebben.

Een analyse van de graad van objectiviteit en een eventuele zogenaamde bijsturing van artikels in Brussel Deze Week en van programma's van TV-Brussel is volledig uit den boze. Dat zou indruisen tegen de redactionele onafhankelijkheid. Ik ben van oordeel dat beide mediakanalen er zorg voor dragen dat de verschillende politieke en maatschappelijke opinies op evenwichtige manier aan bod komen, weliswaar rekening houdend met de nieuwswaarde ervan. Bijgevolg ben ik ook niet van plan maatregelen te nemen om het redactionele beleid van beide organisaties te onderzoeken en bij te sturen.

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de minister, collega's, deze interpellatie heeft niet het Vlaams Blok, maar wel de naleving van het decreet en de journalistieke deontologie tot voorwerp. Met deze interpellatie willen we bekomen dat de media hun essentiële rol in de democratische besluitvorming vervullen. Zo zou het moeten zijn, maar op dit ogenblik is dat niet het geval.

Ik wil de media niet aanvallen. De journalisten die de deontologie respecteren, moeten niet worden aangevallen, maar ik heb voorbeelden gegeven van journalisten die het decreet overtreden en de journalistieke regels aan hun laars lappen. U vermeldde de Louis-Paul Boonkring. Laten we dat voorbeeld even rusten, er zijn er nog vele andere. Zo had ik het over een directeur-hoofdredacteur die in een tijdschrift verklaart dat TV-Brussel en Brussel Deze Week er zich voor inspannen het Vlaams Blok schade toe te brengen.

Ook het voorbeeld van Le Journal du Mardi is sprekend. De directeur-hoofdredacteur van dat blad zegt dat men de journalist had klaargestoomd

voor het interview met de heer Demol, zodat hij de heer Demol kon laten zeggen wat de Franstaligen niet graag horen. Maar het gaat nog verder dan dat. De dag nadien is TV-Brussel gecontacteerd door toenmalig collegevoorzitter Chabert. Hij heeft hen gezegd dat ze het schitterend hebben aangepakt, en suggereerde dat ze deze beelden aan RTL en RTBf moesten verkopen.

Ik kan het ook hebben over het voorbeeld van de open adviesraad. Diezelfde directeur-hoofdredacteur heeft voor een volle zaal in het stadhuis van Brussel gezegd dat het hoogtepunt van het jaar 1999 de live verkiezingsuitzending in het Luna-theater is. Ik wil u eraan herinneren dat die avond schorremorrie met bierglazen heeft gegooid naar verkozenen des volks. Dit georkestreerde incident, dat het Vlaams Blok schade moest berokkenen, was voor de heer De Troyer het hoogtepunt ! De heer De Troyer zegt dat het Vlaams Blok in interviews regelmatig aan bod komt. Het Vlaams Blok is een partij met vier verkozenen. De partij is minstens even actief als de andere partijen. De cijfers tonen zelfs aan dat de partij actiever is dan de andere. In de periode van juli tot december 1999 zijn mensen van het Vlaams Blok in vier interviews aan bod gekomen. De andere partijen, die zeven verkozenen hebben, zijn in die periode 57 keer aan bod gekomen. Dat is een wanverhouding, en ik ben niet de enige die dat zegt. De minister zegt dat dit de bevolking niet interesseert, maar dat interesseert de bevolking wél. (*Opmerking van minister Bert Anciaux*)

Als ik u daarover interpelleer, dan is het omdat burgers mij daarover aanspreken. Ze klagen erover dat hun opvattingen en hun partij niet aan bod komen, en ze klagen ook over het niveau van de nieuwsuitzendingen van TV-Brussel, waarin een eenzijdige keuze van items wordt gemaakt.

U zegt dat dit geen nieuwswaarde heeft. Ik heb daarover een persconferentie gegeven. Alle kranten en zelfs TV-Brussel hebben daar aandacht aan geschonken. U zegt dat de redacties onafhankelijk werken. Laat me niet lachen, mijnheer de minister. De raden van beheer van zowel TV-Brussel als Brussel Deze Week zijn volgens partijpolitieke criteria samengesteld. Ik heb dat in het verleden in het parlement al ter sprake gebracht. Die raden van beheer zijn samengesteld in verhouding tot de verkiezingsuitslag. Er is maar één partij die niet aan bod komt in die raad van beheer. Het is dus niet juist dat beide persorganen politiek ongebonden zijn. De belangrijkste filosofisch-ideologische stroming van Brussel komt er niet aan bod. In die

Lootens-Stael

omstandigheden kan men onmogelijk beweren dat de redacties in volle onafhankelijkheid werken.

De hoofdartikels tonen dat aan. In een hoofdartikel gaat de heer Volckaerts zelfs zo ver dat hij de volksvertegenwoordigers van het Vlaams Blok verwijt hun werk te doen. In dat artikel beweert hij dat de volksvertegenwoordigers van het Vlaams Blok de kabinetten 'pesten'. De titel van het stuk is 'Kabinetje pesten'. Blijkbaar zijn een aantal kabinetsleden, nog oververmoeid van de nieuwjaarsrecepties, gaan klagen bij die man. Het wordt onze volksvertegenwoordigers kwalijk genomen dat ze vragen en interpellaties indienen. Ik vind de ingesteldheid waarmee dat soort artikels wordt geschreven, niet normaal.

We staan aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober. Die verkiezingen zullen voor Brussel erg belangrijk zijn. De gevolgen van de versoepelde naturalisatiewetgeving en de invoering van het eurostemrecht zullen zich laten voelen. De Vlaamse aanwezigheid in de Brusselse gemeenteraden komt onder druk te staan. Als in die omstandigheden de media een Vlaamse partij met belastinggeld actief bestrijden, dan staan we er niet goed voor. Het is uw verantwoordelijkheid om daar iets aan te doen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de 'Billijke Vergoeding' bij de organisatie van fuiven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandebossche tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de 'Billijke Vergoeding' bij de organisatie van fuiven.

De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Alhoewel de auteurswet geen Vlaamse bevoegdheid is, wil ik het toch even hebben over die billijke vergoeding. Ze werd sluipend ingevoerd en zorgt voor enige opschudding. De auteurswet van 1994 heeft de nabu-

rige rechten van producenten en uitvoerders erkend. Tot 1999 werden alleen de componisten en auteurs vergoed. Men kan zich vragen stellen bij de werkwijze van Sabam. Hoe int Sabam de rechten en vergoedt ze de auteurs en componisten ? Dat is een duistere zaak. Denk maar aan de tarieven voor fuiven, die zijn volledig ondoorzichtig. Het voordeel van de billijke vergoeding is dat de tarieven bij KB vastliggen. Bij Sabam is men afhankelijk van het humeur van de controleur.

De billijke vergoeding werd via een reeks KB's ingevoerd in oktober 1999. Ze komt bovenop de Sabam-bijdrage. Men heeft daarover met sommige sectoren, zoals de horeca en de kappers, een akkoord afgesloten. Aangezien men overleg pleegde met de gebruikers kwam men tot de benaming 'billijke vergoeding', maar mij lijkt dat bizar. De gebruikers zijn uiteraard verplicht de vergoeding te betalen.

Wat gebeurt er bovendien met tijdelijke exploitaties ? Men heeft dat zeer ruim opgevat, het gaat om fuiven, de verkoop van drank, tentoonstellingen, enzovoort. Men heeft een tarief bepaald per honderd vierkante meter. Voor een fuif loopt dat al vlug op tot 7 à 10.000 frank. De billijke vergoeding werd tot nu toe nog niet vaak betaald, omdat de controle nog niet georganiseerd is. Bij Sabam werken echte detectives die elke krant uitpluizen en zo op elke fuif terecht komen.

Men kan de legaliteit van de Sabam-boetes in vraag stellen. Er wordt naar een bepaald percentage gestreefd. Ik zou graag Sabam doorgelicht zien. Wordt hiervoor overleg gepleegd met Vlaanderen ? Heeft men er rekening mee gehouden dat men sowieso kosten moet maken om een fuif te organiseren ? Wordt fuiven met andere woorden op die manier niet te duur ?

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik heb intussen vernomen dat de Vereniging voor Zelfstandige Ondernemers een eis tot vernietiging heeft ingediend bij de Raad van State. Er zitten namelijk enkele anomalieën in. Voor sommige sectoren is men met terugwerkende kracht tot 1996 teruggegaan. Hebt u weet van de eventuele schorsing van die KB's ? Houdt de lopende procedure bij de Raad van State de inning en controle niet tijdelijk tegen ?

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Ik sluit me volledig aan bij mijn collega's. Eén aspect moet nog speciaal worden belicht, namelijk de repartitie. De grootste misbruiken gebeuren ongetwijfeld bij de inning bij liefhebbers. Men handelt compleet willekeurig, het ene evenement is gekend, het andere toevallig niet. De repartitie aan de toonkunstenaars van die gel- den is een schandaal van nog grotere omvang.

Het volgrecht van de kunstwerken, vastgelegd in Europese richtlijnen, wordt evenmin degelijk geïnd. Een van de redenen daarvoor is dat de veilingzalen de opbrengsten in hun zak steken. Dat kan worden bestreden door hen te beboeten, maar de repartitie aan de zogenaamde intellectuele eigenaars van de auteursrechten, is een aanfluiting van het recht. De uitbetaling kan oplopen tot vijftig jaar na de dood van een kunstenaar. Dat is mis- schien te verdedigen als er kinderen of kleinkinderen moeten van leven. Het inningsrecht is makke- lijk vast te leggen, men bepaalt gewoon een per- centage. De repartitie echter loopt niet alleen mank, ze is ook zeer onrechtvaardig. Mijnheer de minister, u bent daarvoor bevoegd.

De voorzitter : De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens : Deze wet is nog snel voor de verkiezingen in het Staatsblad verschenen. Men heeft er misschien niet diep over nagedacht. Het mag dan wel de vertaling van een Europese richt- lijn zijn, door de oppervlakte als maatstaf te nemen komt men tot hoge bedragen. Op 20 januari ant- woordde minister Verwilghen op een vraag van de heer Lenssens dat de KB's werden opgeschort. Klopt dat ? Zijn er wijzigingen aangebracht ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de huidige regeling van de 'billijke vergoeding' komt bovenop de Sabam-belasting. Ik weet niet of er tijdens het tot stand komen van dit KB overleg met de Vlaamse Gemeenschap heeft plaatsgevonden. Mijns inziens is dit niet gebeurd, of alleszins niet op officiële wijze.

De organisatie van de inning van de billijke ver- goeding staat inderdaad nog niet op poten. Dit geeft ons hopelijk de tijd een aantal onbillijke as- pecten van die billijke vergoeding op te lossen en weg te werken.

Mevrouw Van Hecke heeft ook gevraagd hoe het met die mogelijke schorsing zit. Ik weet dat er een

procedure bij de Raad van State loopt, maar voor- zover ik weet is er nog geen uitspraak.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Het gaat wellicht om een kortgeding om de schorsing te bekomen.

Minister Bert Anciaux : Er is zeker nog geen beslis- sing ten gronde, maar ik denk ook niet dat er mo- menteel een schorsing is opgelegd. Er is mogelijk wel een vrijwillige schorsing aangekondigd. De or- ganisatie van de inning is er in de praktijk alleszins nog niet.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dit komt neer op de schorsing de facto.

Minister Bert Anciaux : Ik heb inmiddels reeds een aantal maatregelen getroffen. Er heeft de voorbije weken overleg plaatsgevonden tussen mijn kabinet en diverse organisaties uit het werkveld, zoals de VFJ en de VVJ. Ik haal deze specifieke voorbeel- den aan omdat de vraag vooral rond hun werkveld draait. Er is echter een algemene consultatie van het sociaal-culturele veld en van het verenigingsle- ven nodig. Hier wordt momenteel aan gewerkt.

Deze bevraging gaat voornamelijk over praktische problemen. Het is de bedoeling mogelijke oplossin- gen uit te werken en afspraken te maken over het aanspreken van de federale regering. De verschil- lende partners op het terrein moeten alleszins op dezelfde manier worden behandeld.

Een overleg met het kabinet van minister Verwilg- hen is gepland in de loop van de komende weken. Mijns inziens moet het mogelijk zijn om moeilijk- heden voor de culturele sector te voorkomen. Ik kan dit echter nu nog niet met zekerheid stellen. Ik blijf er echter van uitgaan dat een vrijstelling van de billijke vergoeding voor de sociaal-culturele sec- tor haalbaar is. Deze vrijstelling zou trouwens rui- mer moeten worden gesteld. Zeker voor niet-com- merciële initiatieven moet dit voor de hele kun- stensector haalbaar zijn.

Ik ben ook van plan om een audit van Sabam voor te stellen. Voorzover ik weet, is dit nog nooit ge- beurd. Een dergelijke audit moet kunnen. Mijns in- ziens kan de NV Sabam zich hier moeilijk tegen verzetten. Er zijn alleszins voldoende berichten en geruchten van misbruiken. Het waarheidsgehalte van deze berichten en geruchten moet worden na- gegaan. Dit is zowel in het belang van Sabam als in dat van de gemeenschap.

De opmerkingen van de heer Verrijken inzake de repartitie van kunstenaars en de mogelijke mis- bruiken bij de volgrechten zijn zeker de moeite

Anciaux

waard. Ik zal dit nader laten onderzoeken en zo nodig beslissingen nemen om misbruik in te perken. Men zal mogelijk misbruik echter nooit volledig kunnen uitsluiten, maar ik schaar me volledig achter uw bezorgdheid.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Ik ben zeer tevreden met het antwoord van de minister. We zitten blijkbaar op dezelfde golflengte. We moeten inderdaad streven naar een vrijstelling van de – eigenlijk onbillijke – billijke vergoeding. Het definiëren van deze vrijstelling lijkt op het eerste zicht moeilijk, maar is zeker niet onmogelijk.

Het verheugt me ook dat de praktijken van Sabam hier ter sprake zijn gekomen. Zowat alle segmenten van de kunstensector, zoals de componisten, de auteurs, de beeldende kunstenaars, enzovoorts, hebben een eigenaardige verhouding met Sabam. Sabam int soms rechten voor optredens van mensen die niet bij Sabam zijn aangesloten. Ik vraag me af waar dit geld naartoe gaat. Officieel wordt het door middel van een verdeelsleutel onder de aangesloten kunstenaars verdeeld. Het zou me echter niet verbazen indien hiermee het kantoor van de directeur-generaal nog eens werd behangen.

Wat fuiven en concerten betreft, hanteert Sabam overigens een bizarre inningsmethode. Het verschuldigde bedrag is afhankelijk van degenen die controleren en degenen die optreden. Het bedrag in kwestie kan, rekening houdend met het wisselende humeur van de betrokken controleur, variëren tussen 3.000 en 10.000 frank.

Het zou interessant zijn om een duidelijker zicht te krijgen op de inning van auteursrechten in Vlaanderen, zeker als het organiseren van een audit onmogelijk zou blijken. Sabam heeft als privé-organisatie tenslotte een aantal wettelijke bevoegdheden gekregen, zoals het innen van boetes. Men mag trouwens niet vergeten dat er naast Sabam nog een gelijkaardige maar minder bekende instelling bestaat. Men is als kunstenaar met andere woorden niet verplicht om zich bij Sabam aan te sluiten.

De vraag blijft hoe de inning en verdeling van de auteursrechten werkt. Ook in de sector zelf circuleren de wildste verhalen. Geen enkele auteur of componist schijnt te weten voor welke activiteiten hij vergoedingen ontvangt. De meeste betrokkenen begrijpen er niets van.

De billijke vergoeding daarentegen is een voorbeeld van sluipende besluitvorming. Dit KB is stilzwijgend ingevoerd. Tot voor kort wist haast niemand van het bestaan van die vergoeding af. Geïnteresseerden moeten overigens eens de website van deze billijke vergoeding bezoeken waar wordt uitgelegd hoe goed en billijk deze wel is.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik bewonder het enthousiasme van de minister wanneer hij stelt dat hij een audit bij Sabam wil organiseren. Ik vrees echter dat hij hiertoe het recht niet heeft. Hij subsidieert Sabam niet en hij is evenmin aandeelhouder of mede-oprichter.

Ik ben het wel eens met de suggesties van de heer Vandebossche. Ik weet uit eigen ervaring dat vele sociaal-culturele organisaties en jeugdbewegingen problemen hebben met de ondoorzichtigheid en de tarifiering van Sabam. Elke aanwezige kan dit overigens in de eigen gemeente navragen. Verschillende organisaties hebben elke frank die een fuif opbrengt broodnodig. Dit geldt zeker voor de lokale jeugdverenigingen.

De verhouding tussen de inkomsten van die fuiven en de geïnde auteursrechten is duidelijk scheefgegroeid. Het boetesysteem van Sabam klopt overigens ook niet. Voor fuiven die niet zijn aangegeven, werkt Sabam met de natte vinger.

Ik ben het er wel mee eens dat we een beter zicht moeten krijgen op de werking van Sabam. De diverse betrokken organisaties, jeugdhuisen en jeugdleden zouden onder hun leden informatie hierover moeten verzamelen. ZAMU zou dan hetzelfde moeten doen. Op basis van de informatie van alle betrokkenen, kan de minister vervolgens zijn federale collega's de nodige vragen stellen. Gezien de omstandigheden, lijkt dit me de zuiverste werkwijze.

De bezorgdheid meedragen op basis van een stevig dossier zou voor de jeugdsector, de sociaal-culturele sector en de kunstenaarssector een belangrijk signaal kunnen zijn.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Ik meen te mogen twijfelen aan de juridische onderbouw van wat de vorige spreker naar voren bracht. De reden is eenvoudig. Met een audit moet een en ander voor een organisatie mogelijk zijn, zelfs indien zij de vorm van

Verrijken

een handelsvennootschap heeft aangenomen. Zelf ben ik niet tegen handelsvennootschappen, maar in dit geval betreft het wel degelijk een randgeval. Dit recht bestaat op basis van een wettelijke bepaling.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Het gaat over het federaal niveau.

De heer Miel Verrijken : U bedoelt dat dit niet op Vlaams niveau moet gebeuren, maar het kan wettelijk wel gebeuren omdat het rechten betreft die door een wettelijke bepaling worden vastgelegd. Daardoor is een controle door de uitvoerende macht – denk ik althans – mogelijk. Dit is een van de problemen waar het Vlaams Blok speciale aandacht voor vraagt, namelijk de pseudo-federalisering van de cultuur.

Als men vaststelt dat de per definitie levende kunstenaars of hun onmiddellijke erfgenamen – al duurt die 50 jaar zeer lang – eens te meer door een niet-Vlaamse overheid worden beridderd, ben ik van mening dat dit eveneens moet worden aangeklaagd. Dit speelt trouwens in de kaart van alle Vlaamse partijen.

Sta mij toe even uit te weiden over het volgrecht. Een mooi voorbeeld is een gevluchte Rus die in Spanje heeft geleefd. Op Europees vlak wordt niets ondernomen om die nalatenschap op te sporen. Hopelijk wordt die nalatenschap in een kas gestort. De mensen die wel hun rechten kunnen laten gelden, worden eenvoudigweg onrechtvaardig behandeld. Een voorbeeld van een vreemdeling die multicultureel en multinational heeft geleefd is Gauguin op Tahiti en de Markiezen-eilanden : mocht hij minder dan vijftig jaar geleden overleden zijn, zouden zijn erfgenamen geen frank zien.

De voorzitter : Ik denk dat dit een mooi debat zou kunnen zijn, maar dat het op federaal vlak moet worden gevoerd. Dit behoort tot de niet-uitbetaalde geïnde rechten en daar geldt eveneens het Mattheus-effect : degene die veel heeft gekregen op basis van de te verdelen sleutel, krijgt nog meer. De suggestie van mevrouw Van Hecke lijkt me terecht. De Vlaamse regering zou via een aantal contacten een dossier kunnen opmaken zodat Sabam en SACD een aantal middelen ter beschikking hebben om die op een of andere manier door te kunnen geven.

Minister Bert Anciaux : Ik sluit me aan bij het streven om daar een Vlaamse bevoegdheid van te maken. Men kan dit interpreteren als zou ik aan

minister Verwilghen vragen om een audit te laten uitvoeren. Op basis van het dossier dat u voorstelt, zijn er inderdaad mogelijkheden om tot meer duidelijkheid te komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Felix Strackx tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de politieke vorming die wordt verstrekt door instellingen voor Volksontwikkeling

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Strackx tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden, over de politieke vorming die wordt verstrekt door instellingen voor Volksontwikkeling.

De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eerst en vooral wens ik erop te wijzen dat de inhoud van mijn vraag om uitleg in de agenda verkeerd is weergegeven. Ik wil helemaal geen vraag stellen over de politieke vorming die wordt verstrekt door instellingen voor volksontwikkeling. Indien men in die zin een antwoord heeft voorbereid, kan men zich de moeite besparen.

De voorzitter : Als u geen titel aan de vraag geeft, gebeurt dit op basis van de inhoud, door de bevoegde diensten. U moet misschien uw eigen vraag nalezen en nakijken of de inhoud ervan deze titel niet suggereert. Als u zelf de titel wil bepalen, moet u er een titel aan toevoegen en dan wordt die zo gedrukt.

De heer Felix Strackx : Ik zal daar in de toekomst rekening mee houden, mijnheer de voorzitter. Ik wens enkel te zeggen dat ik op de hoogte ben van het feit dat de instellingen voor volksontwikkeling aan politieke vorming mogen doen, en dat dit wellicht tot een van hun decretale taken behoort.

Mijn vraag behelst een ander onderwerp, namelijk het zich mengen in verkiezingscampagnes. Het zal u allicht bekend zijn, mijnheer de minister, dat er sedert enkele jaren een wet op de verkiezingsuitgaven bestaat. Door die wet mogen de verschillende

Strackx

politieke partijen slechts een bepaald budget besteden aan verkiezingspropaganda. Dit budget wordt aan zeer strikte regels en aan bepaalde begrenzungen onderworpen. Ik vind dit een goede regeling omdat dit de verkiezingsstrijd eerlijker maakt. De partijen die in het verleden over meer geld en sponsors beschikten, worden daardoor gedeeltelijk aan banden gelegd.

Sedertdien zijn er bepaalde organisaties en privépersonen die zich vaak met zeer grote budgetten in de verkiezingsstrijd mengen. In de regel gaat het om verkiezingscampagnes tegen mijn partij, wat mutatis mutandis in het voordeel van de andere partijen speelt. Persoonlijk vind ik dit een omzeiling van de wet op de verkiezingsuitgaven. Daar zal een vertegenwoordiger van het Vlaams Blok in het federaal parlement de minister over interpellieren.

Wat me stoort, is dat bij de verenigingen die zich in de verkiezingsstrijd mengen met als doel een bepaalde partij te benadelen en bijgevolg de andere partijen te bevoordelen, VZW's zijn die door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd. In mijn ogen worden de middelen die hen werden toegewezen om aan politieke vorming te doen, on-eigenlijk gebruikt, namelijk om een verkiezingsuitslag te beïnvloeden.

Een week geleden waren we met de commissie op werkbezoek bij de instelling voor volksontwikkeling : het vormings-, actie- en animatiecentrum Elcker-Ik in Antwerpen. Daar konden we vernemen dat deze instelling een aantal mensen en niet on-aanzienlijke financiële middelen vrijmaakt met als enig doel – en dit werd duidelijk gezegd – het beïnvloeden van de verkiezingsuitslag van 8 oktober eerstkomend in Antwerpen, dit om de stemmen voor het Vlaams Blok te beperken of te verminderen in het voordeel van de meerderheidspartijen in Antwerpen.

Het zal u niet onbekend zijn dat het Vlaams Blok de enige oppositiepartij is en dat alle andere partijen tot de meerderheid behoren. Stelt u zich eens het omgekeerde voor. Stel dat een instelling voor Volksontwikkeling campagne zou voeren tegen de meerderheidspartijen in Antwerpen ten voordele van het Vlaams Blok. Wat een storm zou dat veroorzaken ! De wijze waarop die instelling voor Volksontwikkeling het decreet interpreteert en de notie 'politieke vorming' invult, is volledig misplaatst. Dit heeft niets meer te maken met politieke vorming, maar met het voeren van een echte verkiezingscampagne.

Past dat soort van campagnes, met het doel de verkiezingsuitslag te beïnvloeden, in de decretale opdracht van die instelling ? Bent u, zoals ik, van mening dat het eigenlijk gaat om een oneigenlijk gebruik van overheidssubsidies ? Overweegt u eventueel om de subsidies voor deze instelling te verminderen ten belope van het bedrag dat wordt uitgegeven voor deze propaganda ? Vindt u het verantwoord dat het geld van de Vlaamse belastingbetaler wordt misbruikt om strijd te voeren tegen de opvattingen van een derde van de Antwerpse belastingbetaler en van 600.000 belastingbetalers in heel Vlaanderen ?

De voorzitter : Tijdens de vorige zittingsperiode heeft toenmalig minister Van den Bossche een mooie uitspraak gedaan toen er in de schoot van de Vlaamse regering werd gediscussieerd over een verhoging van de middelen voor sociaal-cultureel werk. Hij zei toen : 'U gaat uw eigen oppositie toch niet subsidiëren ?'

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik zou hier didactisch materiaal kunnen uitdelen over de activiteiten van Elcker-Ik. Al te dikwijls sluiten we ons aan bij de vraagsteller om onze instemming te betuigen. Hier wil ik me uitdrukkelijk distantiëren van wat de heer Strackx heeft gezegd. Ook ik was aanwezig tijdens het bezoek aan Elcker-Ik. We hebben ook de andere instellingen bezocht. Hij deed dat niet. Hij wou vooral de voorstelling van de activiteiten van Elcker-Ik onderzoeken.

De wijze waarop de ambtenaren de vraag hebben geformuleerd, is erg correct. De activiteiten van Elcker-Ik zijn duidelijk als politieke vorming te omschrijven. Bepaalde partijen doen dat niet. Zij zeggen niet volledig waarvoor ze staan. Elcker-Ik levert nuttig werk, want de instelling brengt de ideologie van extreem-rechts onder de aandacht van de bevolking. Dat is politieke en maatschappelijke vorming, en ik sta daar voor 150 percent achter. Ik hoop dat andere instellingen gelijkaardige activiteiten ontwikkelen.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Als we na elk bezoek aan een instelling zullen besluiten dat deze niet meer in aanmerking komt voor subsidiëring, dan zal dit ons ver leiden.

De heer Felix Strackx : Ik had maar al te graag ter plaatse met deze mensen een debat gevoerd. Maar

Strackx

de voorzitter van deze commissie heeft me gevraagd dat niet te doen en het debat hier te voeren. Daarom stel ik hier deze vraag.

De voorzitter : Dat is juist. Ik was van mening dat dit in de schoot van het parlement moest worden bediscussieerd. Ook de tijdsnood noopte daartoe, want we hadden nog andere zaken met deze mensen te bespreken. Die dag wilden we de drie betrokken instellingen de tijd geven om aan bod te komen. Een politiek debat dat hoe dan ook zou uitdraaien op een dovemansgesprek, was in die omstandigheden niet aangewezen. Ik apprecieer dat u dat hebt gerespecteerd, en het debat voor deze vergadering hebt gereserveerd.

Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Past het deelnemen aan een verkiezingscampagne met het doel de verkiezingsuitslag te beïnvloeden in de decretaal omschreven opdracht van een vormingsinstelling ? Het staat een vormingsinstelling vrij haar vormingsopdracht in te vullen op de door haar gekozen manier. Vanzelfsprekend moet dat overeenstemmen met het decreet.

Ik citeer artikel 2.3. 'Een activiteit die een groep deelnemers in staat stelt onder deskundige begeleiding kennis, inzicht, vaardigheden of vermogen tot expressie te verwerven of te bevorderen. (...) Een programma is gekenmerkt door continuïteit in de methodische opbouw, deelnemersgroep en groepsbegeleiding ; programma's bevatten in hun totaliteit verschillende onderwerpen hetzij betreffende persoonsontwikkeling, hetzij betreffende maatschappelijke integratie en participatie, hetzij betreffende beide.' Artikel 4 bepaalt : 'De instelling voor volksontwikkeling heeft een zelfstandige werking en moet volgens haar statuten opgericht zijn om volksontwikkelingswerk te bedrijven.'

Burgerschapsvorming of educatie met betrekking tot de democratie en het politieke systeem kunnen behoren tot de taak van de instelling. Vormingsinstellingen dragen door hun werk wezenlijk bij tot de geestelijke verrijking van iedereen, tot een verhoogde mondigheid van elke Vlaming en tot de vorming van bewuste burgers. Het gaat dus niet om een oneigenlijk gebruik van subsidies.

U vraagt of ik het verantwoord vind dat belastinggeld wordt gebruikt om strijd te voeren tegen één derde van de belastingbetalers in Antwerpen en tegen 600.000 belastingbetalers in Vlaanderen. Ik

raad u aan om dat getal eens te checken. Maar mijn antwoord is eenduidig : het gaat niet om misbruik. Uw vraag heeft dan ook geen voorwerp.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Ik had dit antwoord wel verwacht. Volksontwikkeling en politieke vorming zijn rekbare begrippen.

Minister Bert Anciaux : Voor u is zelfs democratie een rekbaar begrip.

De heer Felix Strackx : Dat is het voor u ook. Ik kan enigszins begrijpen dat men het begrip politieke vorming ruim interpreteert. Ik ben er niet tegen dat de vormingsinstellingen aan politieke vorming doen. Alleen vind ik dat men in een verkiezingsperiode enige terughoudendheid en kiesheid aan de dag moet leggen. Als men dat niet doet, moet men minstens de partijen en/of personen die men viseert met zijn propaganda, de kans geven om zaken te weerleggen of zich te verdedigen. Het volksontwikkelingswerk is in dit geval de vijfde colonne van de traditionele partijen of van de meerderheid, wat in Antwerpen op hetzelfde neer komt. Het is gemakkelijk om vanuit uw positie iets toe te staan, in een democratie heeft de meerderheid altijd gelijk.

De voorzitter : U zou deze instellingen dus afschaffen als u het voor het zeggen had ?

De heer Felix Strackx : Ik heb gezegd dat het masochistisch zou zijn om een dergelijk project nog te subsidiëren.

De voorzitter : Ik raad u aan het sociaal-cultureel werk in Vlaanderen eens te bezoeken. U zou vaststellen dat ze kritiek leveren op alle politieke partijen. U kijkt niet verder dan uw neus lang is. U houdt enkel interpellaties en stelt enkel vragen over uw eigen partij.

Minister Bert Anciaux : Ik ben het volledig met u eens, mijnheer de voorzitter. Bij de interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael zei ik nog dat 80 percent van de vragen en interpellaties van de Vlaams Blok-fractie over de eigen partij gaan. Vandaag was dat zelfs voor 100 percent. U gaat niet alleen in deze commissie zo te werk, maar overal.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 11.44 uur.*